

Wandelen in Lille

Mirjam Bredius-Hoogendam

Colofon

Wandelen in Lille

©2020 Odyssee Reisgidsen

©2020 Mirjam Bredius-Hoogendam

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Eerste druk: 2020.

Tekst: Mirjam Bredius-Hoogendam

Serieredactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Kaarten: UvA-Kaartenmakers, Castricum | www.uva-kaartenmakers.nl

Foto's: Mirjam Bredius-Hoogendam tenzij anders aangegeven

Odyssee probeert de informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandel in Nederland en Vlaanderen, via Bol.com of de Odyssee-website. De e-books zijn verkrijgbaar via de Odyssee-website en een groot aantal internetplatforms.

Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen.

Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Odyssee zoekt auteurs

Een passie voor Riga, Moldavië, Extremadura of een andere (onbekende)

bestemming aan de randen van Europa of elders in de wereld? En je wilt er misschien een reisgids over schrijven? Voor meer informatie -en contact- zie www.odyssee-reisgidsen.nl.

Volg Odyssee op Twitter en Facebook

www.odyssee-reisgidsen.nl | info@odyssee-reisgidsen.nl

Foto omslag paperback: Zicht op de Grand'Place. Foto BigStock

Foto titelpagina: La Colonne de la Déesse op Grand'Place

Foto pag. 5: Chambre de Commerce

Foto pag. 6: Grand'Place

ISBN 9789461230690

Voorwoord

Iedere Frankrijkganger kent Lille als de stad waar je snel voorbijraast, op weg naar het zuiden. Dat is zonde, want Lille is prachtig en biedt de bezoeker alle ingrediënten voor een geslaagde stedentrip: een interessante geschiedenis, heel veel kunst, intrigerende architectuur en bijzondere winkels in vaak monumentale panden. Ook op culinair gebied kun je hier je hart ophalen. Daarbij zijn de *Lillois*, zoals de inwoners van Lille worden genoemd, vriendelijke en behulpzame Fransen die gewend zijn aan de toeristenstroom die de stad bijna dagelijks mag verwelkomen. Lille is een heerlijke, veelzijdige stad, lekker dichtbij en daarom zeer geschikt voor een bezoek van een of meer dagen. Het gezellige centrum staat vol met prachtige gebouwen. Ook de wijken net buiten het centrum zijn verrassend en een bezoek waard. Deze gids laat je in drie uitgebreide wandelingen kennis maken met deze bijzondere Noord-Franse stad, die zuinig is op zijn culturele erfgoed en prachtig werd gerestaureerd. Om de gids compleet te maken zijn ook *Roubaix*, *Villeneuve d'Asq* en het *Musée du Louvre* in Lens opgenomen. Roubaix bezat eens 'het mooiste zwembad van Europa' en heeft nu een van de mooiste musea van Frankrijk. Voor wie van moderne architectuur en moderne kunst houdt, zijn het LaM in Villeneuve en Villa Cavrois in Croix zeer aanbevelenswaardig. Het Louvre in Lens is een dependance van het welbekende Louvre in Parijs en stelt jaarlijks wisselende tentoonstellingen samen met kunstvoorwerpen uit het depot. Lille met haar omgeving is de moeite waard om te ontdekken.

Ik wil mijn echtgenoot Cees Bredius, die mij op al mijn tochten in en rond Lille heeft vergezeld, en mijn zoon Maurits Bredius, die immer bereid is mijn teksten kritisch door te nemen, bedanken voor hun steun.

Veel plezier met deze Odyssee-gids,
Mirjam Bredius-Hoogendam

Tips

Uiteraard houdt Odyssee zich aanbevolen voor reacties van kritische lezers. Zijn er foutieve vermeldingen, wijzigingen in openingstijden, prijzen en dienstregelingen? Laat het ons weten! Of heb je tips over hotels, pensions en dergelijke?

Ook dat horen we graag!

Stuur een e-mail naar: info@odyssee-reisgidsen.nl

Inhoudsopgave

Lille verkennen

Een eerste kennismaking met Lille 7

Wandeling 1: Vieux Lille

Odyssee's aanraders 11

Wandelen door het oude centrum van Lille 12

Wandeling 2: Het Lille van Vauban en De Gaulle

Musea, parken en kerken ten westen van het centrum 27

Wandeling 3: De vele gezichten van Lille: oud en modern

Verborgene parels ten zuiden van het centrum 40

De omgeving van Lille

Roubaix 52

Villeneuve d'Asq 58

Lens 62

Achtergrondinformatie

De geschiedenis van Lille 63

Eten en drinken 67

Praktische informatie Lille

Praktisch ABC 69

Kaders

Léon Trulin, een Belgische spion 17

Jeanne Maillotte 19

De postduiven tijdens de Eerste Wereldoorlog 33

Vauban: architect van vestingwerken 34

Charles De Gaulle: grootste Fransman aller tijden 36

De legende van Lydéric en Phinaert 47

Een eerste kennismaking met Lille

Genieten in de zon op de Avenue du Peuple Belge

Lille, in het Nederlands ook bekend als Rijsel, gelegen aan de rivier de Deûle, is de hoofdstad van het departement Nord in het noorden van Frankrijk. Het ligt vlak over de grens van België. Lille zelf heeft 230.000 inwoners, maar de moderne wereldstad Lille-Métropole (Lille met alle voorsteden) is met 1,2 miljoen inwoners de vierde stad van Frankrijk, met treinverbindingen naar het hele land. De bevolking in Lille is, net als in andere grote steden in Frankrijk, een interessante multiculturele mix.

Lille, dat zich laat zich karakteriseren als een echte Franse stad met onmiskenbare Vlaamse invloeden, kent een boeiende geschiedenis en was respectievelijk onderdeel van Vlaanderen en de Spaanse Lage Landen voor het in 1667 bij Frankrijk kwam. Lange tijd was de stad het centrum van de Franse textielindustrie, tegenwoordig is Lille het economische hart van het noorden van Frankrijk en vind je er grote bedrijven. De dienstenindustrie is er belangrijk, maar Lille is meer: een bruisende studentenstad met een intiem centrum vol leuke straten en bijzondere winkels. Daarnaast vind je in Lille prachtige 17de-eeuwse architectuur, naast moderne gebouwen en een groot aantal kerken en interessante musea. De naam Lille komt van l'île, dat 'eiland' betekent. Maar het lijkt op lilium, Latijn voor 'lelie'. Daarom siert de lelie al eeuwenlang het wapen van de stad.

Het weer in Lille

Het weer in Lille												
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Max. temperatuur	5	6	10	13	17	20	22	22	19	15	9	6
Uren zon per dag	2	3	4	5	6	7	7	7	5	4	2	2
Dagen met neerslag	19	15	18	16	17	15	14	14	15	17	19	18

bron: www.klimaatinfo.nl

De genoemde temperaturen (in °C), dagen en uren zijn gemiddelden per maand

Het klimaat in Lille is vergelijkbaar met Nederland en België: een gematigd zee-klimaat met relatief zachte winters en niet al te warme zomers, maar het kan er 's winters vriezen en 's zomers behoorlijk warm worden. Lille is geschikt om het hele jaar door te bezoeken, mits je hier rekening mee houdt.

De Braderie van Lille

Complete gekte heerst er in Lille in het eerste weekend van september. Traditiegetrouw organiseert de stad dan haar jaarlijkse Braderie. De eerste werd al gehouden in de 11de eeuw en vanaf de 12de eeuw werd deze jaarlijks georganiseerd. Huisbedienden verkochten kleding van hun meesters om zo een zakcentje te kunnen verdienen. In de loop der jaren gingen steeds meer gewone burgers deelnemen en voilà: de Braderie was een feit. Wie een indruk wil hebben van hoe het er vroeger aan toe ging, kan in het *Hospice Comtesse* schilderijen bekijken van de Rijsselse schilder *Louis Joseph Watteau*, die de Braderie uit zijn tijd (18de eeuw) schitterend heeft vereeuwigd.

Voor de huidige Braderie is het hele centrum van Lille autovrij, de oude straatjes veranderen in een grote (vrij)markt met kilometerslange rijen van kraampjes met allerlei koopwaar. Mensen grijpen het evenement aan om hun huis op te ruimen en spullen te koop aan te bieden, winkels maken van de gelegenheid gebruik om de laatste zomerrestanten met veel korting van de hand te doen. Even buiten het oude centrum is een aparte brocante markt. In *Vieux Lille* worden de smalle straatjes en pleinen vol gezet met tafels, stoelen en banken en bijna iedereen eet *moules frites*: mosselen met friet, en dan liefst met je handen. Voor wie houdt van struinen op zoek naar net dat ene mooie antieke of semi-antieke voorwerp, kan in Lille zijn hart ophalen. Realiseer je wel dat het immens druk is in de stad. Alle musea en openbare gebouwen zijn gesloten, voor een toeristisch bezoek is deze periode dus minder geschikt. Sommige kerken openen wel hun deuren en bieden dan een oase van rust.

Bezoekers komen van heinde en ver met roltassen- en koffers om hun aankopen in mee te nemen. De stad is een groot gekkenhuis, maar wel gezellig, vooral als de zon zich laat zien. Overal klinkt muziek, uit geluidsinstallaties en van harmonieën en fanfares. Trek goede schoenen aan en heb geen haast, je kan alleen slenteren en vaak zelfs dat niet eens. Wie aan een dag struinen niet genoeg heeft, kan het beste van tevoren een hotel reserveren in het centrum van Lille. De braderie duurt twee hele dagen. Bij de metro krijgt de bezoeker een plattegrond uitgereikt en een boekje met tips. Als je met de auto komt: parkeren kun je het beste aan de rand van de stad bij een van de bewaakte parkeer & rail metrostations. Op vertoon van je metrokaartje parkeer je hier gratis. Kom vroeg, want vol is vol.

Kerstmarkt

Naast de braderie in het eerste weekend van september is er ook jaarlijks een kerstmarkt in Lille, vanaf eind november tot en met 30 december (eerste kerstdag gesloten).

De markt is weliswaar vele malen kleiner dan de grote braderie, maar heeft vooral 's avonds een intieme, sprookjesachtige sfeer. Er staat een reuzenrad opgesteld op de *Grand'Place*, dat een voortreffelijk uitzicht biedt over de mooie gebouwen van het centrum. In de ongeveer tachtig kraampjes worden kerstspullen verkocht, ambachtelijke specialiteiten en kunst.

Het reuzenrad dat jaarlijks tijdens de kerstmarkt op de Grand'Place verschijnt

Winkelen in Lille

Het is goed winkelen in Lille. Niet alleen het overdekte winkelpaleis *Euralille*, waar alle bekende (kleding)merken vertegenwoordigd zijn en je ook een filiaal van de Hema treft, maar vooral het oude centrum is een aanrader, vanwege de grote hoeveelheid boetiekjes die je nergens anders vindt.

Tijdens de Braderie in september profiteren de bezoekers van enorme aanbiedingen op restpartijen. Maar ook gedurende de rest van het jaar is winkelen in

Lille leuk. In Oud-Lille struikel je over de boetiekjes met dure en betaalbare kleding, maar ook worden er tal van chique merken aangeboden (zoals bijvoorbeeld in de Rue de la Grande Chaussée). Je kunt het winkelen prima combineren met het bezichtigen van de stad. Veel winkels zitten in fraaie panden, alleen daarom al is het goed om regelmatig naar binnen te stappen. Bijzondere zaken vind je bijvoorbeeld in de *Rue du Sec Arembault*, de *Rue de Béthune*, de *Rue Bartholomé Masurel* en de *Place Richebé*. In Lille kun je goed terecht voor kookbenodigdheden, zoals bijvoorbeeld bij de *Creuset*-winkel in de *Rue Esquermoise*, toonaangevend op dit gebied en dan niet alleen vanwege de bekende pannen. Een ander typisch Frans product is *Savon de Marseille*, ook hier is een winkel voor, genaamd *la Compagnie de Provence*, in dezelfde straat.

Les Géants de Lille

Les **Géants de Lille** (de Reuzen van Lille) zijn gigantische figuren van echte of fictieve personages uit (kerkelijke) geschiedenis en plaatselijke legendes. De traditie om dit soort beelden te maken, ontstond in de middeleeuwen in Portugal. Vanaf de 16de eeuw zien we dat ze ook in Nederland, België en Noord-Frankrijk tijdens processies door de stad worden gedragen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bleven de *Géants* binnen, maar aan het eind van de 20ste eeuw is de traditie nieuw leven ingeblazen en zijn er nieuwe reuzenbeelden ontworpen, zoals bijvoorbeeld dat van *Jeanne Maillotte*.

Tegenwoordig worden de *Géants* op verschillende momenten en in verschillende plaatsen getoond.